

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **H. A.**
státní příslušnost Tuniská republika
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
sídlem Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem
sídlem Dědinova 2011/19, 148 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2024, č. j. OAM-1221/VL-VL17-VL14-PS2-2024, ve věci zajištění cizince,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 17. 10. 2024, č. j. OAM-1221/VL-VL17-VL14-PS2-2024, se zrušuje.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 6 800 Kč, k rukám zástupce žalobce Mgr. Umara Switata, advokáta sídlem Dědinova 2011/19, 148 00 Praha 4, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k rukám žalovaného prostřednictvím datové schránky dne 1. 11. 2024 domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl o žádosti žalobce ze dne 15. 10. 2024 o propuštění ze zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e), odst. 10 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) tak, že žalobce je i nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Dle § 46a odst. 5 zákona o azylu žalovaný stanovil dobu trvání zajištění žalobce do 29. 1. 2025.
2. Žalobce v žalobě předně namítal, že jeho zajištění není účelné, když lze důvodně předpokládat, že žalobce bude ze zajištění propuštěn dříve, než správní orgán vydá rozhodnutí v azylové věci. Celková doba zajištění přitom nesmí překročit 180 dnů, což je v souladu s principem proporcionality a ochranou osobní svobody. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je neadekvátní povaze rozhodnutí a nezabývá se dostatečně situací žalobce; žalovaný nedoložil dostatek důkazů o tom, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu byla podána účelově s cílem zmařit výkon rozhodnutí o vyhoštění.
3. Žalobce zdůraznil svou osobní situaci, kdy má na území České republiky družku, občanku ČR, s níž očekává narození dítěte a plánuje rodinné soužití, rovněž zde má bratra, s nímž má blízký vztah, bratr disponuje oprávněním k trvalému pobytu. Dle názoru žalobce neexistují důvody pro jeho zajištění od samého počátku, což dle jeho názoru způsobuje nezákonnost rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce a jeho družky.
4. Žalovaný nesouhlasí s podanou žalobou, má za to, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů žalobce vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný má za to, že zohlednil individuální okolnosti případu a zajištění bylo uloženo jen na dobu nezbytně nutnou. Žalovaný se domnívá, že dostatečně popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k závěru, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění.

Zjištění z obsahu správních spisů

5. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce byl dne 11. 9. 2024 zadržen Policií ČR, když při kontrole bylo zjištěno, že žalobce pobývá na území ČR bez oprávnění k pobytu; žalobce sdělil, že v ČR pobývá asi jeden rok a po tuto dobu zde nelegálně pracoval, když se prokazoval fotografií neplatného cestovního dokladu, který si vyřídil ještě v Tunisku před svým odjezdem. Z Tuniska odjel v lednu 2021, poté pobýval a nelegálně pracoval v Itálii, Francii, Belgii a Německu. Rozhodnutím Policie ČR ze dne 11. 9. 2024 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU, v délce 2 let. Následně byl rozhodnutím Policie ČR ze dne 11. 9. 2024 žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Doba zajištění byla stanovena na 85 dnů ode dne omezení osobní svobody.

6. Dne 12. 9. 2024 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný následně rozhodl dne 16. 9. 2024 o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl skutkové okolnosti týkající se okolností příjezdu a pobytu žalobce na území České republiky a z dosavadního jednání žalobce dovodil existenci zřejmého nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění a podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo zapříčiněno snahou vyhnout se mu. Stejně tak nepovažoval žalovaný za účinné uplatnění zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť z dosavadního jednání žalobce je zřejmé, že by jeho propuštěním byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a že nelze rozumně předpokládat, že by žalobce náhle změnil své jednání a respektoval zvláštní opatření, která by mu správní orgán uložil. Co se týče doby zajištění, zdůraznil žalovaný především, že nelze vyloučit nutnost posuzovat žádost žalobce o mezinárodní ochranu z hledisek naplnění podmínek § 12 - § 14b zákona o azylu, proto dobu zajištění stanovil s ohledem na předpokládanou dobu správního i soudního řízení, a to do 29. 1. 2025. Proti rozhodnutí ze dne 16. 9. 2024 žalobce nepodal správní žalobu.
7. Dne 15. 10. 2024 podal žalobce k žalovanému žádost o propuštění ze zajištění, kterou odůvodnil tím, že podmínky v ZZC jsou srovnatelné s vězením a s ohledem na jeho osobu, věk a dobu trvání azylového řízení, je na místě uložení mírnějších opatření.
8. Na výše uvedenou žádost reagoval žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 17. 10. 2024, v němž rozhodl, že žalobce je dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu nadále zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců do 29. 1. 2025. Žalovaný uvedl, že pro opětovné posouzení důvodů zajištění neuvedl žalobce žádné nové skutečnosti, které by odůvodňovaly jeho propuštění ze ZZC ani nenastal žádný z důvodů dle § 46a odst. 13, pro něž by zajištění muselo být ukončeno. Žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 16. 9. 2024.
9. Žalobce s podanou žalobou doložil protokol o výsledku svědka ze dne 24. 10. 2024, kdy se na Odbor cizinecké policie, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina, dostavila svědkyně E. J., která vypověděla, že je těhotná s žalobcem a chce, aby se podílel na výchově společného dítěte.

Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
11. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
12. Soud předně posuzoval otázku doby trvání zajištění, jak ji žalovaný stanovil v napadeném rozhodnutí.
13. Dle § 46a odst. 5 zákona o azylu (ve znění účinném od 1. 7. 2023) platí, že žalovaný v rozhodnutí o zajištění *stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.*

14. Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobce zajistil v zařízení pro zajištění cizinců do dne 29. 1. 2025 Rozhodnutí v této části odůvodnil pouze tím, že tato doba je stanovena tak, jak byla stanovena v původním rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce.
15. Takové odůvodnění doby trvání zajištění je však absolutně nedostatečné. Absentuje v něm totiž jakákoli úvaha o tom, proč bylo v případě žalobce nezbytné přistoupit ke stanovení doby trvání zajištění právě po žalovaným stanovenou dobu. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani to, že žalobce nijak nebrojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2024 o zajištění žalobce, v rámci, kterého odůvodnil tímto rozhodnutím stanovenou dobu zajištění.
16. Nynějším rozhodnutím totiž žalovaný rozhodoval o žádosti žalobce podle § 46a odst. 10 zákona o azylu. Pokud žalovaný shledal žádost nedůvodnou a rozhodoval opět o stanovení doby zajištění, byl povinen i v této části své rozhodnutí náležitě odůvodnit.
17. Krajský soud v této souvislosti připomíná, že dle čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „Směrnice“) má být žadatel o mezinárodní ochranu zajištěn pouze *po co nejkratší dobu*. Žalovaný proto nemůže bez podrobnějšího odůvodnění přistoupit ke stanovení doby zajištění, aniž by bylo zřejmé, na základě, čeho je nutné trvání zajištění právě po stanovenou dobu a nikoli dobu kratší.
18. Aplikace správního uvážení při rozhodování o stanovení délky trvání zajištění přitom musí nalézt odraz v odůvodnění rozhodnutí tak, aby soud mohl přezkoumat, zda správní orgán správního uvážení nezneužil či nepřekročil jeho meze. V řízení o žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince a stanovení délky trvání zajištění soud ve správním soudnictví hodnotí postup správního orgánu a zkoumá, zda uvážení správního orgánu o stanovení doby zajištění nevybočuje ze zákonem stanovených mezí, má oporu ve zjištěném skutkovém stavu a není svévolné (srov. přiměřeně rozsudek ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/22011–39, týkající se stanovení prodloužení doby zajištění, jehož závěry jsou použitelné i v nynější věci).
19. Krajský soud proto uzavírá, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného v nynější věci neobstojí pro svou nedostatečnost a napadené rozhodnutí je na místě zrušit pro jeho nepřezkoumatelnost.
20. K problematice nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů s ohledem na ustálenou judikaturu správních soudů lze dodat, že z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, které skutečnosti vzal správní orgán za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/1992 - 23, publikovaný ve Správním právu pod č. 27/1994, nebo nověji rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být ovšem vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Při posuzování nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí lze nepochybně vycházet také z judikatury NSS vztahující se k otázce nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí. V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaném pod č. 133/2004 Sb. NSS, zdejší soud uvedl, že

„nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“

21. Krajský soud pro úplnost dodává, že ve výroku tohoto rozsudku současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení. Vychází z právního názoru vysloveného v rozsudku NSS ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS, dle něhož *„po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno (...). Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím, jakkoliv zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.“* Citovaný právní názor je použitelný i na právě řešenou věc, a krajský soud nemá důvod postupovat v souzené věci jinak.
22. V této souvislosti je nutno důrazně upozornit na § 46a odst. 13 písm. c) zákona o azylu, podle něhož musí být zajištění podle zákon o azylu *„bez zbytečného odkladu bez rozhodnutí ukončeno, rozhodne-li soud o zrušení rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění (...).“*
23. Konečně krajský soud uvádí, že s ohledem na výše predestřený právní názor pro nadbytečnost již nevypočítával další žalobní námitky.

Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud shledal žalobu důvodnou, a proto napadené rozhodnutí dle § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil.
25. O náhradě nákladů řízení mezi žalobcem a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce byl v řízení úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobce jsou tvořeny odměnou advokáta za 2 úkony právní služby á 3 100 Kč dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., tedy 6 200 Kč a dále 2 režijní paušály á 300 Kč dle § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. Celkem tedy činí náklady řízení žalobce částku 6 800 Kč. Soud proto závázal žalovaného zaplatit žalobci tuto částku k rukám advokáta žalobce. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 13. listopadu 2024

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.
samosoudce